

KOKOOMUS KOROSTAA LÄHEISYYSPERIAATETTA JA EU:N TOIMINTAKYKYÄ

Kokoomuksen tavoitteena Euroopan unionin päätöksenteossa on kansanvaltaisuu- den, avoimuuden ja kaikkien jäsenvaltioiden vaikutusvallan turvaaminen. Tavoitetta edistää parhaiten Suomen selkeä sitoutuminen läheisyysperiaatteeseen. Tämän mukaisesti EU:lle tulee antaa toimivalta vain sellaisissa asioissa, joissa unionitason päätöksenteolla saavutetaan parempia tuloksia kuin kansallisella tai alueellisella päätöksenteolla. EU:n varainkäytön valvonnan tehostaminen lisää osaltaan luotta- musta unioniin.

EU:n jäsenyys vahvistaa Suomen talouden ja työllisyyden kasvuedellytyksiä. Se myös vakauttaa Suomen kansainvälistä asemaa ja antaa vaikutusvaltaa kehitty- vässä eurooppalaisessa yhteistyössä. Kokoomus haluaa kehittää EU:ta niin, että unionin toimintakyky varmistetaan samalla kun Keski-Euroopan ja Baltian maat liittyvät unionin jäseneksi. Euroopan unioni on nähtävä myös perinteisten eurooppa- laisten eettisten, ihmisoikeus- ja kulttuuriarvojen edistäjänä.

Euroopan unionin laajentuminen

Laajentuminen Keski-Eurooppaan ja Baltian maihin on Euroopan unionin tulevai- suuden suurin haaste. Kokoomus pitää erityisen tärkeänä sitä, että Baltian maita kohdellaan tasavertaisina hakijoina muiden hakijamaiden rinnalla. EU-jäsenyys vakiinnuttaa toteutuessaan Keski-Euroopan ja Baltian maiden kansainvälistä ase- maa ja vahvistaa niiden demokratiaa. Unionin laajentuminen luo sekä poliittista että taloudellista vakautta Eurooppaan.

Laajentumisen suurimpia haasteita ovat unionin instituutioiden sekä yhteisen maatalous- ja aluepolitiikan sopeuttaminen kasvaneeseen jäsenvaltioiden määrään. Jotta unionin budjetin kasvu voidaan pitää kohtuullisena sekä yhteisön maatalous- politiikkaa että aluepolitiikkaa on radikaalisti uudistettava.

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Kokoomuksen mielestä yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa on kehitettävä säilyt- tämällä sen perusluonne valtioiden välisenä yhteistyönä. Jäsenmaiden on yhdessä määriteltävä unionin ulkopoliittiset tavoitteet ja perusedut. Samalla on ennakkoluu- lottomasti harkittava joustavia ratkaisuja päätöksenteon tehostamiseksi. Nykyistä yksimielisyysvaatimusta voitaisiin lieventää esimerkiksi siten, että tehtäessä pää- töksiä määränemmistöllä hyväksyttäisiin vähemmistöön jääneiden jäsenmaiden oikeus jättäytyä yhteisten toimien ulkopuolelle tärkeiden kansallisten etujen perus- teella.

EU:n ja Länsi-Euroopan unionin WEU:n suhteita on kehitettävä siten, että WEU:sta tulee EU:n poliittisten päätösten sotilaallinen toimeenpanija kriisinhallinta- tehtävien osalta. Suomi voisi osallistua tällaisiin operaatioihin omien kansallisten päätöstensä perusteella. Kokoomus hyväksyy unionin yhteisen puolustuksen asteit-

taisen kehittämisen. Suomella ja muilla sotilaallisesti liittoutumattomilla EU-mailla tulee kuitenkin olla edelleen oikeus jättäytyä sen ulkopuolelle niin halutessaan.

Avoimuus ja julkisuus

EU:n demokraattisuutta tulee vahvistaa unionin toiminnan avoimuutta ja julkisuutta lisäämällä. Sopimukseen Euroopan unionista tulee lisätä oma artikla asiakirjojen julkisuudesta, jonka mukaan unionin toimielinten asiakirjat ovat heti valmistuttuaan julkisia ja kenen tahansa saatavissa.

EU-sopimukseen on syytä kirjata myös määräys neuvoston kokousten julkisuudesta ainakin silloin, kun neuvosto toimii lainsäätäjänä. EU:n asiakirjat on edelleen saatava kaikkien jäsenmaiden kielillä, eikä EU:n virallisten kielten määrää tule vähentää.

EU:n päätöksenteon ja instituutioiden kehittäminen

Kokoomus pitää tärkeänä seuraavia tavoitteita uudistettaessa EU:n päätöksentekoa ja institutionaalista rakennetta:

1) Unionin päätöksentekojärjestelmää on yksinkertaistettava ja päätöksentekomenettelyjen määrää on vähennettävä.

Päätöksentekojärjestelmän yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen lisää unionin päätöksenteon avoimuutta ja vahvistaa siten demokratiaa unionissa. Se lisää jossain määrin myös Euroopan parlamentin vaikutusmahdollisuuksia.

2) Ministerineuvosto on säilytettävä EU:n keskeisenä päätöksentekuelimenä. Ministerineuvoston nykyiset äänimäärät tulee säilyttää ennallaan, eikä määräenemmistösäädöksiä ole tarpeen olennaisesti muuttaa.

3) Esimerkiksi teollisuuspolitiikassa, tutkimuspolitiikassa, ympäristöpolitiikassa ja kansainvälisen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa voidaan siirtyä yksimielisyysvaatimuksesta määräenemmistöpäätöksiin. Sitä vastoin konsensusperiaate tulee säilyttää kansallisten etujen kannalta kaikkein tärkeimmissä kysymyksissä kuten EU:n perustamissopimusten muuttamisessa, tärkeimmissä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvissä asioissa, useimmissa verotukseen liittyvissä kysymyksissä sekä EU:n rahoitusta koskevassa päätöksenteossa.

4) Komission kokoonpanoa tulee muuttaa niin, että tulevaisuudessa jokaisella jäsenmaalla on yksi komission jäsen.

5) EU:lle tulee säätää velvollisuus tiedottaa jäsenvaltioiden parlamenteille määrääjässä kaikista uusista vireille tulevista lainsäädäntöhankkeista.

6) EU:n hallinnossa tulee lisätä virkamiesten vaihtuvuutta ja virkamiesten kiertoa jäsenvaltioiden ja unionin hallinnon välillä tulee edistää. Tämä parantaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden hallintokoneistojen yhteistyötä.

Läheisyysperiaate

EU:n tulee hoitaa vain sellaisia tehtäviä, joiden toteuttaminen unionin tasolla takaa jäsenmaiden kannalta paremman tuloksen kuin asian hoitaminen kansallisella tai alueellisella tasolla. Kokoomuksen mielestä päätösten tekeminen mahdollisimman lähellä kansalaisia on keskeinen tavoite kaikessa unionin päätöksenteossa. Tätä läheisyysperiaatetta on täsmennettävä unionin perustamissopimuksissa liittämällä niihin erillinen läheisyysperiaatteen soveltamista koskeva pöytäkirja. Suomen edustajien on neuvostossa ja sen alaisissa työryhmissä kiinnitettävä erityistä huomiota asioiden oikeaan päätöksentekotasoon.

Työllisyyden vahvistaminen

Työttömyys on Euroopan tärkein yhteiskunnallinen ongelma. Uusien työpaikkojen luominen on merkittävin talouspoliittinen haaste koko EU:n tasolla.

Unionin taloudellisen toiminnan selkärangan muodostavat sisämarkkinat. Niiden toimivuus on ratkaisevan tärkeää työpaikkojen syntymiselle. Sisämarkkinoiden ansiosta kuluttajahintojen nousu pysyy kilpailun takia kurissa, yritysten kilpailukyky kohenee, pk-yritysten vientikynnys alenee, ihmisten liikkuvuuden mahdollisuudet paranevat ja edellytykset työpaikkojen tarjonnalle paranevat.

EU:n talouspoliittinen yhteistyö voi kuitenkin tarjota vain puitteet jäsenvaltioiden työllisyyskehityksen paranemiselle. Kansalaisten työllistyminen riippuu tulevaisuudessakin jäsenvaltioista ja niiden yrityksistä. Kokoomus suhtautuu kriittisesti ehdotuksiin EU:n työllisyysrahastoista. Ne merkitsisivät kansalaisten verovarojen suuntaamista aiempaa laajemmassa mitassa EU:lle ja myös finanssipolitiikan toimivallan merkittävää siirtoa EU:lle. Tällaiset pyrkimykset eivät saisi osakseen EU:n kansalaisten tukea, eikä verovarojen keskittäminen unionin käyttöön parantaisi tehokkaasti jäsenmaiden työllisyyttä.

Parasta työllisyyspolitiikkaa voidaan harjoittaa jäsenmaiden tasolla vahvistamalla kansallisella talouspolitiikalla yritysten työllistämisedellytyksiä. Tämän vuoksi päätöksenteon julkisten varojen kohdentamisesta on kuuluttava edelleen jäsenvaltioiden vastuulle.

Talous- ja rahaliitto EMU

EU:n yhteinen raha, yhteinen rahapolitiikka ja talouspolitiikan nykyistä tehokkaampi koordinointi ovat EU-maille välttämättömiä tavoitteita vakaan taloudellisen kasvun ja työllisyyden turvaamiseksi. Kokoomuksen tavoitteena on, että Suomi siirtyy talous- ja rahaliitto EMU:n kolmanteen vaiheeseen ensimmäisten EU-maiden joukossa vuonna 1999.

Jääminen EMU:n ulkopuolelle lisäisi talouden epävarmuustekijöitä ja vaikeuttaisi merkittäväällä tavalla pyrkimyksiä työttömyyden alentamiseksi. EMU vahvistaa Suomen talouskehityksen vakautta, minkä ohella EU:n yhteinen raha vähentää kansalaisten ja yritysten valuutanvaihtokustannuksia sekä poistaa EU:n sisämarkkinoilla käytävän kaupan valuuttakurssiriskit, mikä lisää erityisesti pk-yritysten vientimahdollisuuksia.

Koulutuspolitiikka

EU:n koulutuspolitiikka tarjoaa yksilölle uusia ulottuvuuksia elinikäiseen oppimiseen. Myös innovaation lähteenä koulutuksella on merkittävä asema. Työttömyyden nujertamisessa koulutus tulee nähdä yhtenä välineenä ja erityisesti nuorisotyöttömyyden torjumisessa koulutusmahdollisuuksien parantaminen on ratkaisevassa asemassa. Kokoomus pitääkin ensiarvoisen tärkeänä EU:n jäsenmaiden välisen yhteistyön kehittämistä koulutuspolitiikassa ja koulutusta on kehitettävä enemmän työelämän vaatimuksia vastaavaksi. Sen avaamia mahdollisuuksia tulee koko yhteisön tasolla hyödyntää nykyistä paremmin.

Sosiaalipolitiikka

EU:n on pyrittävä lähentämään jäsenmaiden sosiaalipolitiikan tavoitteita, jolloin suositeltava etenemistie on EU:n sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevat suositukset jäsenmaille. Sitä vastoin sosiaalisten perusoikeuksien kirjaaminen EU:n perussopimukseen ei olisi linjassa läheisyysperiaatteen kanssa, koska vastuun sosiaaliturvajärjestelmien kehittämisestä tulee kuulua jatkossakin jäsenmaille.

Kokoomuksen mielestä läheisyysperiaatteen on oltava edelleen lähtökohta EU-tason sosiaalipolitiikassa, ja asumiseen perustuva sosiaaliturva on säilytettävä pohjoismaisena perusratkaisuna. EU:ssa oikeutta oleskelumaan sosiaaliturvaan tulee laajentaa työntekijöistä myös opiskelijoihin. Kansalaisjärjestöjen osuutta eurooppalaisen sosiaalipolitiikan kehittämisessä on edistettävä.

Tasa-arvo

Kokoomuksen mielestä unionin on edistettävä myös sukupuolten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti läpäisyperiaatetta noudattaen. Naisilla ja miehillä on oltava tasavertaiset mahdollisuudet taloudelliseen itsenäisyyteen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Kokoomus edellyttää tasa-arvon toteuttamista myös unionin omassa päätöksentekojärjestelmässä ja henkilöstöpolitiikassa.

Ympäristöpolitiikka

Kokoomuksen mielestä EU:n päätöksenteko- ja toimintakykyä ympäristöasioissa on vahvistettava. Päätöksentekoa ympäristöasioissa on yksinkertaistettava, ja päätöksenteossa on laajennettava määräenemmistöpäätösten soveltamisalaa.

Unionin säädöksiä on annettava ympäristönsuojelun vähimmäistasosta eri alueilla, ja siirryttävä yhdenmukaiseen hiilidioksidi- ja energiaverotukseen. Samoin unionin on pyrittävä vähentämään tehokkaasti liikenteen aiheuttamia ympäristöhaittoja. Komission ehdotuksiin on sisällytettävä järjestelmällinen ympäristövaikutusten arviointi.

Maatalouspolitiikka

EU:n laajeneminen luo maataloudelle uusia haasteita. Maatalousbudjettia itälaajeneminen kasvattaisi huomattavasti, mikäli politiikkaa jatkettaisiin nykyisellään. Suomen on luotava oma strategia, jolla turvataan kotimaisen maataloutemme

toimintaedellytykset laajenevassa unionissa ja taataan eettisesti hyväksyttävä tuotanto ja tuotteiden puhtaus ja korkea laatu. Ensimmäisessä vaiheessa on varmistettava liittymissopimuksen artiklan 141 mukainen Etelä-Suomen pysyvä nk. vakavien vaikeuksien tuki maamme viljavimmille seuduille.

Laajenemisen yhteydessä EU:n maatalouspolitiikkaa tulee kehittää suuntaan, jossa vastuuta maatalouspolitiikan rahoituksesta siirretään jäsenmaille. Tämän täytyy kuitenkin tapahtua ilman, että sisämarkkinoiden kilpailuolosuhteet vääristyvät. Maatalouden tukipolitiikkaa on suunnattava elinkelpoisten tilojen toimintaedellytysten varmistamiseen.

Alue- ja rakennepolitiikka

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa aluetalouksien ja työllisyyden kasvua. Rakennerahastojen suuria infrastruktuuri-investointeja tulee vähentää tutkimuksen, koulutuksen ja yritysten kehittämistukien hyväksi. Alueellista joustavuutta yhteisön aluepolitiikassa tulee lisätä. Yhteisön alue- ja rakennepoliittisia tukia on suunnattava alueiden heikkouksien paikkailusta alueiden vahvuuksien tukemiseen. Yhteisövarojen väärinkäytön ennaltaehkäisyyn ja valvontaan on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Unionin aluepolitiikassa on painotettava innovatiivisia tietoyhteiskuntaan ja kaupunkipolitiikkaan liittyviä aloitteita. Itämeren alueelle on Kokoomuksen mielestä laadittava yhteisön erillisohjelmat nykyisten Välimeren ohjelmien tapaan. Myös Barentsin alue tarvitsee oman ohjelmansa.

Liikkumisvapaus ja sisäinen turvallisuus

Sisäisen turvallisuuden vahvistaminen on unionin yksi tämän hetken suurimpia haasteita. Kun liikkuminen unionin sisällä vapautuu, tarvitaan jäsenmaiden tehokasta keskinäistä yhteistyötä kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin estämiseksi. Kokoomuksen mielestä Suomen on liityttävä Schengenin sopimukseen, joka tulee sisällyttää unionisopimukseen.

Oikeudellista yhteistyötä on kehitettävä erityisesti sisämarkkinoihin liittyvillä aloilla. Yhteisön toimivaltaan voidaan siirtää kaikki sellaiset asiat, jotka liittyvät ulkorajojen ylittämiseen eli ulkomaalais- ja maahanmuuttopolitiikka ja turvapaikkajärjestelmä.

Yhteistyötä poliisiasioissa on kehitettävä viime syksynä solmitun Euro-pol-yleissopimuksen pohjalta. Huumekaupan vastaisille toimille on luotava erillinen oikeudellinen perusta ja yhteisön varoihin kohdistuvat petokset on saatettava yhteisen sääntelyn piiriin.

Euroopan parlamentti ja Euroopan kansanpuolue

Euroopan parlamentti on EU:n päätöksentekojärjestelmässä suorilla vaaleilla valittava, suoraan jäsenmaiden kansalaisia edustava toimielin. Kun unionin päätöksenteossa on siirrytty entistä enemmän määräenemmistöpäätöksiin, parlamentin asema EU:n päätöksenteon kansanvaltaisen valvonnan välineenä on korostunut. Yhteispäätösmenettelyyn kuuluva Euroopan parlamentin veto-oikeus turvaa kansalaisten valitsemien edustajien mahdollisuuden vaikuttaa EU-lainsäädännön muotoi-

luun myös sellaisissa asioissa, joissa maan hallituksen kanta jää neuvoston päätöksenteossa vähemmistöön.

Kokoomuksen mielestä Euroopan parlamentti täydentää kansallisten parlamenttien roolia jäsenmaiden hallitusten muodostaman ministerineuvoston kansanvaltaisena valvojana. Kokoomus katsoo, että Euroopan parlamentin toimivaltaa ei tule kasvattaa kansallisten parlamenttien kustannuksella, vaan tavoitteena tulee olla tilanne, jossa kansallisen parlamentin ja Euroopan parlamentin suorittama EU:n päätöksenteon parlamentaarinen valvonta tukevat toisiaan.

Euroopan kansanpuolue (European People's Party EPP) on Euroopan parlamentin kristillisdemokraattinen ja konservatiivinen ryhmä. Myös Kokoomus on Euroopan kansanpuolueen jäsen. EPP on parlamentin toiseksi suurin parlamenttiryhmä ja merkittävin porvarillinen ryhmä, johon kuuluu on 173 parlamentin kaikkiaan 626 edustajasta. EPP:n tavoitteena on toimintakykyinen ja kansalaisten luotamusta nauttiva Euroopan unioni. Puolue tarjoaa kokoomuslaisille europarlamentaarikoille merkittävän vaikutuskanavan EU:n päätöksentekoon, lainsäädäntöön ja budjettivarojen käyttöön. Kokoomuslaisten kanssa EPP:ssä toimivat mm. saksalaiset, hollantilaiset ja belgialaiset kristillisdemokraatit, brittiläiset ja tanskalaiset konservatiivit, Itävallan ja Espanjan kansanpuolueiden europarlamentaarikot ja Ruotsin maltillisen kokoomuspuolueen edustajat.